

EERIKAS SISTA ÅR

I dag hörs den mördade Eerikas mamma i Helsingfors tingsrätt. Mamman försökte under hela den tid Eerika bodde hos sin pappa och styvmamma larma socialmyndigheterna om att flickan far illa. Ingen lystrade.

I juni 2010 beslutar socialarbetaren, som samtidigt blir ansvarig för Eerika, att flickan akut ska omplaceras till sin pappa **Touko Tarkki** på grund av dåliga förhållanden hemma hos mamman. Pappan bor i en 33 kvadratmeter stor etta och säger sig sällsöka med en kvinna, som ibland övernattar. Kvinnan uppger vara gravid med fyrlingar och utger sig för att vara en fransk-marockansk läkare. I verkligheten heter den 47-åriga kvinnan **Sirpa Laamanen**.

2 JULI 2010

Socialarbetarens beslut om den akuta placeringen är i kraft 30 dygn och under den tiden anser åklagaren att hon borde ha utrett mer bakgrund kring det nya hemmet, pappan och styvmamman, samt kartlagt deras möjlighet att ansvara för barnet. Under de här 30 dagarna framkommer bland annat att pappans påståenden om flytt till ny bostad och sambons fjärde graviditet är lögn, likaså framgår det att styvmamman ensam sköter Eerika alla gånger pappan jobbar kvällen och helger. Ingen utredning om styvmamman görs. Socialarbetaren beslutar i alla fall att Eerika ska stanna hos pappan och hennes flickvän.

Redan i det här skede kopplas Eerikas följande ansvariga socialarbetare in. Förmannen ingriper inte i processen.

Under hösten uppstår flera frågetecken kring styvmammans identitet. Eftersom inga direkt alarmerande uppgifter framkommer förblir saken öppen. Det står också klart att den nya bostaden som pappan pratat om inte existerar och efter att han förhalat socialarbetarens hembesök kommer hon slutligen till den lilla ettan. Några vidare åtgärder på grund av lögnerna vidtas inte.

4 NOVEMBER 2010

Den ansvariga socialarbetaren byts ut och Eerikas fall tas över av den kvinna som nu har den längsta åtalslistan i rättegången.

21 APRIL 2011

Mamman hör av sig till den nya socialarbetaren för att hon är orolig över hur Eerika har det hos pappan och styvmamman.

11 MAJ 2011

Mamman uttrycker igen oro över hur Eerikas välbefinnande.

24 MAJ 2011

Mamman uttrycker än en gång oro över hur flickan har det.

10 AUGUSTI 2011

Skolhälsovårdaren i Eerikas nya skola noterar under en rutinkontroll att flickan har ett stort blåmärke på kinden, som hon inte kan förklara. Pappan, som är med, säger att en fotboll träffat henne. Hälsovårdaren godtar pappans förklaring.

24 AUGUSTI 2011

Skolhälsovårdaren upptäcker igen ett stort blåmärke på Eerikas vänstra kind samt skrapår på kinden och vid näsroten. Barnet kan inte heller

denna gång förklara hur skadorna uppstått. Då hälsovårdaren ringer pappan kan han inte heller förklara dem. Saken stannar här.

2 SEPTEMBER 2011

Barnskyddsanmälan: Mamman och personalen på den plats där hon övervakat får träffa Eerika rapporter om luggningsmärken i flickans hårbotten, blåmärke på kinden och om hur flickan straffas med över tre kilometer långa promenader till och från skolan. Den ansvariga socialarbetaren hör pappan som förklarar att skadorna härstammar från innebandy och från att flickan skadar sig själv. Socialarbetaren gör inga vidare utredningar och saken anmäls ingenstans. Inte heller hennes förman reagerar.

12 SEPTEMBER 2011

Skolläkaren observerar vid kontrollen den 12.9 och 3.10 att Eerikas hår tunnats ut. Barnet kan inte förklara vad det beror på. Besöket föranleder inga vidare anmälningar.

23 OKTOBER 2011

Barnskyddsanmälan: Grannarna rapporterar om hur barnet tvingas springa runt gården i höghusområdet och om blåmärken i hennes ansikte. Ansvariga socialarbetarens utredning begränsar sig till att höra pappan och barnet. Enligt anteckningar som gjorts från mötet har Eerika verkat ångestfylld. Under mötet observerar också socialarbetaren ett blåmärke på barnets kind och pappans och flickans version av hur det uppstått är motstridiga. Uppgifterna föranleder inga vidare anmälningar. Inte heller socialarbetarens förman reagerar.

24 OKTOBER 2011

Skolläkaren observerar blåmärken och skrapår på Eerikas kind. Barnet verkar tyst och nedstämt och kan inte förklara hur skadorna uppstått. Styvmamman, som är med, säger att flickan ramlat på en leksakslåda. Besöket föranleder inga vidare anmälningar.

31 OKTOBER 2011

Hälsovårdaren vid Östra centrums hälsostation tar emot Eerika och pappan. Flickan har ett färskt blåmärke på kinden och rivsår på halset. Pappan säger att flickan skadat sig själv och berättar om alla andra problem: aggressionsutbrott, matproblem samt nedsmutsning och -vättning flera gånger per dag. Flickan skickas in till läkaren som konstaterar skadorna. Flickan kan inte förklara hur de uppkommit och pappan upprepar att flickan skadat sig själv. Läkaren fattar inga misstankar om misshandel. Hon skriver ändå en remiss till barn- och ungdomspsykiatri. Oron gäller främst flickans övertvikt.

4 NOVEMBER 2011

Läkaren vid Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HNS) tar emot Eerika på barnsjukhuset och konstaterar blåmärke på kinden och rivsår på kinder och hals, samt

rodnad i könet och kraftig rodnad på skinkorna. Barnet kan inte förklara skadorna men pappa, som är med, förklarar att flickan skadat sig själv. Han upprepar listan över problem. Läkaren ber barnpsykiatern om konsultation. Till barnpsykiatern säger Eerika att hon har nattliga rädslostillstånd och att det finns saker som hon inte får bort från tankarna. Hon förnekar också att hon skadar sig själv. Barnpsykiatern remitterar flickan till den regionala barnpsykiatriska polikliniken. Vidare utredningar kring skadorna görs inte, varken av läkare eller psykiater.

8 NOVEMBER 2011

Skolkuratorn ringer den ansvariga socialarbetaren och berättar att barnet varje morgon försenar sig upp till en timme från skolan och att hon fortfarande har blåmärken på kinden. Samtalet föranleder inga vidare anmälningar. Inte heller socialarbetarens förman reagerar.

9 NOVEMBER 2011

Ansvariga socialarbetaren besöker pappan hemma i ettan där det visas sig att både han och styvmamman fortfarande bor. Pappan berättar igen om Eerikas åttio problem, tendenser att söndra saker och skada sig själv, samt om läkarbesöket han gjort 4.11 med anledning av detta.

Inga vidare åtgärder vidtas eftersom pappans uppgifter bedöms som tillförlitliga. Blåmärkena eller hårbortfallet som inte fått någon förklaring resulterar inte i larm till varken stadens juridiska enhet eller polisen.

24 NOVEMBER 2011

Placeringen av Eerika i familjestödcentralen Meripihäs öppna verksamhet för en utvärdering inledd. Under tiden här försvinner alla symptom som tidigare varit uppe till diskussion, så som att flickan kräks, väter och smutsar ner sig, skadar sig själv, söndrar saker, ljuger, stjälar och får aggressionsutbrott.

14.11.2011-23.1.2012

Med remissen från den kommunala barnpsykiatrien har Eerika förts in i de barnpsykiatriska rullorna på HUCS. Avdelningsläkaren, som leder akutarbetsgruppen, initierar ingen individuell psykiatrisk undersökning av barnet och inte heller någon utredning av hela bakgrunden.

Eftervården bestäms till familjerådgivning och som motiv anges att alla svåra symptom försvunnit efter att flickan placerats på Meripiha.

28 NOVEMBER 2011

Den ansvariga socialarbetaren hör om ytterligare en barnskyddsanmälan: Grannar har, igen, larmat om att Eerika setts springa i cirklar runt gården, medan styvmamman smådar henne. Barnet har gråtit och sagt att hon inte orkar men hon har tvingats fortsätta. De uppger också att Eerika tidigt en morgon tvingats utträtta sina behov utomhus, invid husbolagets avfallsstation. Socialarbetaren anmäler inte detta till den juridiska enheten eller polisen. Inte heller hennes förman reagerar.

Elva åtalade

● Sammanlagt elva av dem som haft någon form av kontakt med Eerika i olika skeenden av hennes sista år står åtalade för brott mot tjänsteplikt. Rättegången avslutas 26 mars.

● Socialarbetare 1, kvinna

● Socialarbetare 2, kvinna

● Socialarbetarnas förman, man

● Socialjouren, man

● Skolhälsovårdaren, kvinna

● Skolläkaren, kvinna

● Hälsovårdaren / hälsostationen, kvinna

● Läkaren / hälsostationen, kvinna

● Läkaren / barnsjukhuset, kvinna

● Barnpsykiatern / barnsjukhuset, kvinna

● Avdelningsläkaren / barnpsykiatri, kvinna

16 MARS 2012

Pappan meddelar att han inte vill ta emot mer familjerehabilitering och att barnskyddets öppna verksamhet är onödig.

23 MARS 2012

Efter fyra månader på Meripiha kräver pappa att Eerika flyttar hem. Flickan säger till en psykolog att hon vill stanna och det framgår att hon fortfarande har svårt att prata om vad som händer hemma. Bland annat hänvisar hon till att det är hemligheter. Enligt uppgifter från den pågående rättegången skrivs flickans önskan aldrig in i någonstans så socialarbetaren är omedveten om flickans önskemål.

Varken under eller efter placeringsperioden ordnas det möte där alla inblandade från familjen, socialvården, familjerådgivningen och hälsovården tillsammans skulle utvärdera flickans välbefinnande eller utreda de oklarheter kring hennes familjeförhållanden som fortfarande råder. Den sammantagna informationen om flickan samlas inte, och det görs ingen plan för hur man ska följa med hur den nu symptomfria flickans välmående i hemmet utvecklats. Misstankar om att hon behandlats illa delas aldrig med övriga parter i Eerikas nätverk.

19 APRIL 2011

Familjerådgivningen tar kontakt med avdelningsläkaren vid HUCS barnpsykiatriska arbetsgrupp och berättar att flickans alla symptom återvänt efter att hon flyttat hem

från Meripiha. Uppgifterna föranleder inga vidare anmälningar.

23 APRIL 2012

Skolläkaren observerar ett blåmärke på Eerikas högra kind, några små blåmärken vid bröstet och ett stort blåmärke vid revbenen. Barnet säger att en boll träffat kinden under en innebandyturnering. Uppgifterna föranleder inga vidare anmälningar.

24 APRIL 2012

Barnskyddsanmälan till socialjouren i Stensböle: Rektorn har observerat ett blåmärke stort som en handflata på flickans kind och rapporterar både om detta och om att Eerika igen är glädjefull, trött och har blåmärken och rivsår på hela kroppen. Likaså är flickans ryggsäck, kläder och skolböcker sönderklippta.

Socialjouren utreder att både den ansvariga socialarbetaren och hennes förman är på semester och efter konsultation med socialgruppen beslutas att anmälingen inte tarvar akuta åtgärder. Uppgifterna placeras i förmannens brevlåda.

30 APRIL 2012

Förmannen får information om skollänningen. Den ansvariga socialarbetaren får den 7.5. Uppgifterna anmäls ingenstans vidare.

7 MAJ 2012

Mamman ringer, återigen, barnskyddet och uttrycker oro över Eerikas välbefinnande.

11 MAJ 2012

Barnskyddsanmälan: Skolkuratorn larmar om att flickan har ett stort blåmärke på magen och att hon mår dåligt. Dessutom uppger hon igen ha börjat försena sig och alla skolböcker är sönderklippta.

Den ansvariga socialarbetaren, som känner till flickans symptomfria månader på stödcentralen, samtliga tidigare barnskyddsanmälningar och alla kontakter från skolan vidtar inga andra åtgärder än att kalla pappan till sitt kontor samma dag. Hon godkänner hans förklaring. Eerika hörs inte alls, och har inte heller hörts en enda gång efter att hon flyttades hem tillbaka. Under den tidigare perioden 2.9-26.11.2011 har den ansvariga socialarbetaren träffat Eerika en gång och upplevt att hon har svårt att nå fram till flickan.

Under fredagsmötet berättar pappan bland annat att han ska besöka familjerådgivningen följande vecka och socialarbetaren ställer sig in på att vänta hur det besöket förlöper.

13 MAJ 2012

Pappan och styvmamma misshandlar Eerika under flera timmar och slutligen dör flickan, i sitt hem. Både har dömts till livstidsfängelse för mord.

JEANETTE BJÖRKQVIST

jeanette.bjorkqvist@ksfmedia.fi, Twitter: @nettebjorkqvist

Källor: Åklagarens stämningsansökan, HBL:s arkiv

ANTALET MYNDIGHETSKONTAKTER UNDER EERIKAS SISTA ÅR

